

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo

Sendes også som e-post: postmottak@hod.dep.no

Deres ref:

Vår ref: #40168v1/kg-kg

Saksbehandler: Katrine Gaye
kg@jus.no T +47 22 03 50 61

14.06.2006

Høringsuttalelse - Utkast til endringer i lov om humanmedisinsk bruk av bioteknologi m.m. (bioteknologiloven)

Vi viser til departementets høringsbrev av 03. april 2006 vedrørende utkast til endringer i lov om humanmedisinsk bruk av bioteknologi m.m. (bioteknologiloven).

Det er en prioritert oppgave for Advokatforeningen å drive rettspolitisk arbeid gjennom høringsuttalelser. Advokatforeningen har derfor en rekke lovutvalg inndelt etter fagområder. I våre lovutvalg sitter advokater med særskilte kunnskaper innenfor det aktuelle fagfelt og hvert lovutvalg består av advokater med ulik erfaringsbakgrunn og kompetanse innenfor fagområdet. Arbeidet i lovutvalgene er frivillig og ulønnet.

Advokatforeningen ser det som sin oppgave å være en uavhengig høringsinstans med fokus på rettssikkerhet og på kvaliteten av den foreslåtte lovgivningen.

I saker som angår advokaters rammevilkår vil imidlertid regelendringen også bli vurdert opp mot advokatbransjens interesser. Det vil i disse tilfellene bli opplyst at vi uttaler oss som en berørt bransjeorganisasjon og ikke som et uavhengig ekspertorgan. Årsaken til at vi sonderer mellom disse rollene er at vi ønsker å opprettholde og videreutvikle den troverdighet Advokatforeningen har som en uavhengig og upolitisk ekspertorgan i lovgivningsprosessen.

I den foreliggende sak uttaler Advokatforeningen seg som ekspertorgan. Saken er forelagt lovutvalget for velferdsrett. Lovutvalget består av Kristel Heyerdahl, (leder), Leif Oscar Olsen, Jahn Knapstad, Helge Hjort og Rikke Lassen.

Advokatforeningen avgir følgende høringsuttalelse:

"Lovforslaget omfatter to hovedendringer:

- Forskning på overtallige befruktede egg tillates på nærmere bestemte vilkår, herunder stamcelleforskning
- Det gis adgang til en begrenset bruk av preimplantasjonsdiagnostikk, også i kombinasjon med vevstyping, for både å kunne velge bort embryoer som er

bærere av alvorlig, arvelig sykdom og for å kunne "velge til" et embryo som kan bli til et barn som senere kan være donor for sykt søsken. Dette er en videreføring av de endringer i bioteknologiloven som ble vedtatt som en følge av den såkalte Mehmet-saken.

Lovforslaget er en oppfølging av Soria Moria erklæringen.

Advokatforeningen anser spørsmålene om forskning på befruktede egg og preimplantasjonsdiagnostikk som utpregede verdispørsmål.

Når det gjelder forskning på befruktede egg, tar ikke den relevante internasjonale retten på området - Europarådets konvensjon om menneskerettigheter og biomedisin, som Norge er i ferd med å ratifisere - ikke standpunkt, men forutsetter at de land som tillater slik forskning gir det befruktede egg en tilfredsstillende beskyttelse. Styringskomiteen for bioetiske spørsmål har uttalt at konvensjonen åpner for at delte meninger fra land til land. De fleste europeiske land, herunder Danmark og Sverige, tillater forskning på befruktede egg.

Preimplantasjonsdiagnostikk er tillatt i flere land mens det er forbudt i andre eller ikke lovregulert.

På denne bakgrunn vil ikke Advokatforeningen uttale seg om de prinsipielle hovedspørsmålene.

Når det i forslaget åpnes for forskning på befruktede egg, gir Advokatforeningen sin tilslutning til de foreslåtte saksbehandlingsreglene, som blant annet innebærer at det enkelte tilfelle skal behandles av Regional etisk komité, og videre at det kreves samtykke fra det par som mottar assistert befruktning samt eventuell donor. Dette vil oppfylle Europarådets konvensjon, og er dessuten godt i samsvar med kravene i andre land som tillater forskning på befruktede egg.

Spørsmål om preimplantasjonsdiagnostikk foreslås gitt en betryggende behandling i særskilt nemnd, også dette en videreføring rettstilstanden etter ovennevnte endringer i bioteknologiloven.

Advokatforeningen har ikke funnet grunn til å foreta en mer teknisk vurdering av lovforslaget, men det påpekes at det foreslåtte kravet til "*frivillig, uttrykkelig og informert samtykke*" i forslaget til ny § 3-4 første ledd er uheldig formulert. Kun "*uttrykkelig*" har selvstendig betydning ved siden av "*samtykke*", og da i motsetning til "*stiltiende*." Advokatforeningen vil foreslå at § 3-4 første ledd utformes slik:

"(...) etter skriftlig samtykke (...)"

For øvrig har Advokatforeningen ingen merknader.

Vennlig hilsen

Anders Ryssdal
Leder

Merete Smith
generalsekretær